

Titulació	Tipus	Curs
2500797 Educació Infantil	OT	4
2500798 Educació Primària	OT	4

Professor/a de contacte

Nom: Antonio Manuel Santisteban Fernandez

Correu electrònic: antoni.santisteban@uab.cat

Equip docent

Mariona Massip Sabater

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No existeixen.

Objectius

1. Valorar el tractament de temes controvertits de la societat actual a l'educació primària.
2. Identificar les habilitats de pensament crític des de l'estudi de la societat a l'escola quan treballem amb Qüestions Socialment Vives.
3. Avaluar la importància de la formació del pensament crític en l'educació i en la democràcia.
4. Desenvolupar la Literacitat Crítica Digital per a la interpretació dels mitjans de comunicació digitals i per a l'acció social.
5. Fer visibles les desigualtats i les injustícies en els mitjans de comunicació digitals i les xarxes socials.

Competències

Educació Infantil

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Adoptar una actitud i un comportament ètic i actuar d'acord als principis deontològics de la professió.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que atenguin a les singulars necessitats educatives dels estudiants, a la igualtat de gènere, a l'equitat i al respecte als drets humans.
- Promoure i col·laborar en accions, dins i fora de l'escola, organitzades per famílies, ajuntaments i altres institucions amb incidència en la formació ciutadana.

Educació Primària

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Dissenyar i regular espais d'aprenentatge en contextos de diversitat i que tinguin en compte la igualtat de gènere, la equitat i el respecte cap als drets humans que conformen els valors de la formació ciutadana.
- Mantenir una actitud de respecte al medi (natural, social i cultural) per fomentar valors, comportaments i pràctiques que atenguin a la igualtat de gènere, equitat i respecte als drets humans.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i aplicar les aportacions de la història, la geografia i les ciències socials a l'ensenyament dels drets humans.
2. Identificar, descriure i analitzar models didàctics, estratègies i materials curriculars sobre la cultura política i la cultura cívica.
3. Proposar projectes i accions que estiguin d'acord amb els principis de responsabilitat ètica i de respecte pels drets humans i els drets fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.

Continguts

Bloc 1

1. El desenvolupament de les habilitats de pensament crític en l'anàlisi de qüestions socialment vives.
2. La formació del pensament crític i l'educació per al canvi social.

Bloc 2

3. El treball amb temes controvertits a l'escola i l'educació democràtica: origen, tradicions i tendències
4. El procés de treball amb temes controvertits a l'educació primària: representacions, temps, espai, estudi de casos i presa de decisions.

Bloc 3

5. La Literacitat Crítica Digital: interpretació crítica dels mitjans digitals i de les xarxes socials enfront del sexisme, homofòbia, racisme, aporofòbia i qualsevol forma de discriminació social.
6. El treball amb el discurs de l'odi i la construcció de contrarelats des de l'educació per a la justícia social i els drets humans.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Estudi de casos, a partir de mitjans de comunicació i eines digitals	45	1,8	
Tipus: Supervisades			
Activitats d'avaluació continuada presencials i virtuals	7,5	0,3	
Tutories sobre els temes i casos abordats	22,5	0,9	
Tipus: Autònomes			
Comentari bibliografia, webs, activitats pràctiques, propostes i exposició	75	3	

El protagonista en el procés d'ensenyament aprenentatge és l'estudiant i és sota aquesta premissa s'ha planificat la metodologia de l'assignatura.

El professorat presenta les opcions teòriques de les temàtiques i traspasa la responsabilitat als estudiants per a que construeixin els seus coneixements a partir de bibliografia, materials curriculars, propostes educatives, estudis de casos o programes d'innovació.

Es dona especial importància a l'ús d'eines digitals, contextos virtuals, mitjans de comunicació i webs sobre educació democràtica i drets humans.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Disseny de propostes d'intervenció educativa presencials o virtuals (grupal)	40%	0	0	1, 2, 3
Treball de reflexió per al seguiment de les temàtiques tractades a classe dins l'educació formal o no formal (individual)	30%	0	0	1, 2, 3
Treball de seguiment de les lectures i de reflexió sobre materials, webs i eines digitals (individual)	30%	0	0	1, 2, 3

Per poder superar l'assignatura s'han d'aprovar les activitats d'avaluació dels tres blocs. L'avaluació dels tres blocs comporta un seguiment dels treballs a realitzar, i una presentació continuada del que es demani en cada moment del curs.

Primer lliurament última setmana de febrer i correcció segona setmana de març.

Segon lliurament primera setmana de maig i correcció tercera setmana de maig

Tercer lliurament primera setmana de juny i correcció tercera setmana de juny.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes.

Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

D'acord a la normativa UAB, el plagi o còpia d'algun treball es penalitzarà amb un 0 com a nota d'aquest treball perdent la possibilitat de recuperar-la, tant si és un treball individual com en grup.

L'assignatura preveu l'avaluació única (assistència obligatòria 80% de classes). Les activitats seran les mateixes que les de l'avaluació continuada i seran individuals.

Per a la recuperació cal haver presentat un 66% de les activitats d'avaluació. S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació continuada.

L'avaluació única cal sol·licitar-la dins els terminis i normes de la Facultat.

Dates d'avaluació:

-16/06/2025: avaluació final (igual per a l'avaluació ordinària que per a l'avaluació única)

-30/06/2025: recuperació (de l'avaluació ordinària i de l'avaluació única)

Bibliografia

Bibliografia

Atienza, E. (2007). Discurso e ideología en los libros de texto de ciencias sociales. *Discurso & Sociedad*, 1(4), 543-574.

https://www.researchgate.net/publication/28184106_Discurso_e_ideologia_en_los_libros_de_texto_de_ciencias_s

Baqué, M. (2017). Projecte Murs. Per què se separen les persones? *Perspectiva Escolar*, 395, 26-33.

<https://www.rosasensat.org/revista/lensenyament-de-la-politica/>

Castellví, J.; Tosar, B.; Andreu, M. (2020). La lectura crítica de los medios digitales. *Íber Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, 99, 7-14.

https://www.researchgate.net/publication/341446582_La_lectura_critica_de_los_medios_digitales

Dalongeville, A. (2003). Noción y práctica de la situación-problema en historia. *Enseñanza de las Ciencias Sociales*, 2, pp. 3-12. <https://www.raco.cat/index.php/EnsenanzaCS/article/view/126144>

Evans, R. W. Y Saxe, D. W. (eds.). (1996). *Handbook on Teaching Social Issues*. Washington: NCSS.

<https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED410141.pdf>

González Monfort, N.; Santisteban, A. (2011). Cómo enseñar ciencias sociales para favorecer el desarrollo de las competencias básicas. *Aula de Innovación Educativa*, 198, 41-47.

https://ddd.uab.cat/pub/artpub/2011/182039/aulinnedu_a2011n198p41.pdf

Finn Garner, J. (1995). *Contes per a nens i nenes políticament correctes*. Barcelona: Quaderns Crema.

Hess, D. (2009). *Controversy in the classroom: The democratic power of discussion*. New York: Routledge.

Kellner, D. & Share, J. (2007). Critical media literacy is not an option. *Learning Inquiry*, 1, 59-69.

<https://link.springer.com/article/10.1007/s11519-007-0004-2>

Massip, M.; Anguera, C.; Llusà, J. (2020). Deconstruir los relatos del odio en el aula. *Íber Didáctica de las Ciencias Sociales, Geografía e Historia*, 99, 24-31.

<https://www.grao.com/es/producto/deconstruir-los-relatos-del-odio-en-el-aula-ib09998390>

Massip, M.; Barbeito, C.; Bartolomé, S.; González-Monfort, N.; Santisteban, A. (2020). Criteris de justícia global per a la valoració i l'elaboració de materials curriculars de ciències socials. Bellaterra: GREDICS-Escola de Cultura de Pau-UAB. https://ddd.uab.cat/pub/lilibres/2020/220972/deccrijus_a2020.pdf

Gil, F.; Muzzi, S.; Santisteban, A. (2018). Todos y todas somos inmigrantes. Representaciones de niñas y niños de primaria sobre la inmigración. REIDICS (Revista de Investigación en Didáctica de las Ciencias Sociales), 2, 20-35. <https://mascvuex.unex.es/revistas/index.php/reidics/article/view/3059>

Pagès, J. (2008). Ensenyar l'actualitat, per a què? *Perspectiva Escolar* 322, 2-11.

<https://www.rosasensat.org/revista/situar-se-en-lactualitat/>

Pagès, J. (2015). La educación política y la enseñanza de la actualidad en una sociedad democrática. *Educação em Foco*, v. 19, n. 3, 17-34.

https://www.academia.edu/educaci%C3%B3n_pol%C3%ADtica_ense%C3%B1anza_actualidad_sociedad_democr%C3%A1tica_Educa%C3%A7%C3%A3o_em_Foco

Pagès, J. & Santisteban, A. (coords.). (2011). *Les qüestions socialment vives i l'ensenyament de les ciències socials*. Barcelona: Publicacions de la UAB. <https://ddd.uab.cat/record/197111>

Ross, E.W. & Gautreaux, M. (2018). Pensando de Manera Crítica sobre el Pensamiento Crítico. *Aula Abierta*, vol. 47, n.4, 383-386. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6725487>

Ross, E. W. & Vinson, K. D. (2012). La educación para una ciudadanía peligrosa. *Enseñanza de las Ciencias Sociales*, 11, 73-86. <https://www.raco.cat/index.php/EnsenanzaCS/article/view/263458>

Santisteban, A. (1998). La formació del pensament creatiu: art, ciència i societat. Santisteban, A. (coord.). *La formació del pensament creatiu* (pp.11-21). Barcelona: AMAG-MRPC/ Diputació de Barcelona.

Santisteban, A. (2003). El silenci dins la comunicació, en Santisteban, A. (coord.). *Paraules. Comunicació i aprenentatges* (pp.15-18). Barcelona: Associació de Mestres Alexandre Galí / MRPC / Diputació de Barcelona.

Santisteban, A. (2011). El desarrollo del pensamiento social y las capacidades para pensar la sociedad. En Santisteban, A.; Pagès, J. (coords.). *Didáctica del Conocimiento del Medio Social y Cultural en la Educación Primaria* (pp.85-104). Madrid: Síntesis.

Santisteban, A. (2017). Educació política i mitjans de comunicació. *Perspectiva Escolar*, 395, 12-16.

<https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6095432>

Santisteban, A. (2019). La enseñanza de las Ciencias Sociales a partir de problemas sociales o temas controvertidos: estado de la cuestión y resultados de una investigación. *El Futuro del Pasado*, 57-79.

<http://dx.doi.org/10.14516/fdp.2019.010.001.002>.

Santisteban, A., Díez-Bedmar, M.C. & Castellví, J. (2020). Critical digital literacy of future teachers in the Twitter Age (La alfabetización crítica digital del futuro profesorado en tiempos de Twitter). *Culture and Education*, 32, 185-212. <https://doi.org/10.1080/11356405.2020.1741875>

Santisteban, A., & González Valencia, G. (2013). Sociedad de la información, democracia y formación del profesorado: ¿qué lugar debe ocupar el pensamiento crítico? In J. J. Díaz, A. Santisteban, & A. Cascajero (Eds.), *Medios de comunicación y pensamiento crítico. Nuevas formas de interacción social* (pp. 761-770). Guadalajara: AUPDCS/Universidad de Alcalá. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/libro?codigo=555874>

Santisteban, A. & Pagès, J. (2019). Els temes controvertits a l'escola. *Perspectiva Escolar*, 408, 7-12.

Programari

No existeix un programari específic

Llista d'idiomes

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TE) Teoria	20	Català	segon quadrimestre	matí-mixt

PROVISIONAL